

تداوم منظر فرهنگی

احیا و بازآفرینی یک باغ تاریخی

مولود شهسوارگر، کارشناس ارشد معماری منظر، دانشگاه تهران.
moloudshahsavari@yahoo.com

چکیده: در فرانسه با پیشینه غنی باغسازی، باغ‌های تاریخی به عنوان عظیم‌ترین میراث فرهنگی بشر، بخش قابل توجه و مهمی را در میان سایت‌های تاریخی این کشور به خود اختصاص داده است. در ۱۰۰ سال اخیر نظریات و رویکردهای متنوعی در برخورد با سایت‌های تاریخی مطرح شده و به لحاظ رویکردی و تکنیکی در احیای سایت‌های تاریخی تضارب و تشابه فراوانی از احیای حداقلی تا بازسازی حداکثری مورد توجه مسئولان و طراحان بوده است. در این میان در دهه‌های اخیر بحث مناظر فرهنگی و حفاظت از باغ‌های تاریخی بخش عمده‌ای از مباحث حفاظتی و احیای سایت‌ها و میراث‌های فرهنگی – تاریخی را به خود اختصاص داده است. ایکوموس (ICOMOS)، کمیته بین‌المللی ابنیه و سایت‌های تاریخی، ۳ کنفرانس مهم منشور ونیز (۱۹۶۶)، منشور بورا (۱۹۸۱) و منشور فلورانس (۱۹۸۲) را در خصوص احیای محوطه‌های تاریخی برگزار کرد. در منشور فلورانس بحث احیای باغ‌های تاریخی مورد تأکید و توجه قرار گرفته است. این منشور، باغ‌های تاریخی را به عنوان یادبودهای تاریخی معرفی می‌کند و تمام ویژگی‌های طبیعی و فرهنگی را مورد توجه قرار می‌دهد.

باغ‌های تاریخی بخشی از منظر فرهنگی هستند که در نتیجه همپوشانی و تعامل میان فرهنگ و طبیعت پدید می‌آیند، بنابراین در احیای آنها، تنها نگهداری و حفاظت از کالبد باغ به معنای تداوم ارزش‌های ناملموس منظر نیست و سبب از بین رفتن این ارزش‌های فرهنگی می‌شود. باغ‌ها به عنوان شاخص‌ترین مصداق منظر که در زمینه‌های مختلف فرهنگی و تاریخی نمودهای متفاوتی یافته‌اند، در هر زمینه مخاطب خاص خود را دارند و علاوه بر لایه‌های طبیعی و زیست‌محیطی دارای لایه‌های ارزشمند تاریخی و فرهنگی هستند، بنابراین نمی‌توان به احیای آنها در چهارچوبی محدود و با تبصره‌های مشخص پرداخت. این امر نیازمند رویکردی انعطاف‌پذیر است که معمار منظر با مطالعه منظر فرهنگی و تاریخی سایت و شناخت جنبه‌های مختلف شکل دهنده به منظر باغ در ابعاد مختلف، در کنار توجه به اصول و قواعد احیا و حفاظت به مرمت باغ بپردازد. این نوشتار تلاش می‌کند از ورای تحلیل و معرفی پارک ویلارسو (villarceaux)، رویکرد منظرین آلن پروو در برخورد با باغ تاریخی و احیای آن را مورد توجه قرار دهد.

واژگان کلیدی: احیای باغ‌های تاریخی، منظر فرهنگی، منشور فلورانس، آلن پروو، پارک ویلارسو.

تصویر ۲

Pic 2

تصاویر ۱ و ۲: انعکاس قلعه و محیط اطراف در آب، بر تقارن به عنوان یکی از ویژگی‌های باغسازی فرانسوی تأکید می‌کند. مأخذ:

www.all-free-photos.com.

Pics1&2: The reflected image of the castle in water emphasizes the symmetry, the important feature of French gardens. Villarceaux Domain. Paris. Source:

www.all-free-photos.com.

مقدمه

◀ باغ‌های تاریخی به عنوان بخشی از هویت فرهنگی و تاریخی هر سرزمین، گویای تعامل میان طبیعت و مردم آن سرزمین و بیانگر تفکر و جهان‌بینی مردم آن حوزه فرهنگی هستند. در احیای باغ‌های تاریخی آنچه که بیش از احیای کالبدی و ظاهری اهمیت دارد، توجه به جنبه‌های معنایی و منظرین باغ است. اصول باغسازی فرانسه در طول تاریخ ناشی از اندیشه و سیاست حاکم زمان خود است؛ تقارن و نظم هندسی باغ، سطوح وسیع آب، برش طبیعت و غلبه نظم هندسی بر طبیعت بیانگر قدرت اشراف و درباریان است؛ (در حقیقت آنچه در قرن هفدهم در باغ ورسای به نقطه اوج خود رسید و نقطه آغازی در معماری منظر فرانسه شد.) آلن پروو (Allain Provost) پرورش یافته مدرسه باغسازی و

تصویر ۱

Pic 1

آشنا با اصول و مفاهیم باغ‌های فرانسوی است و در تمام پروژه‌هایش این توجه به سنت باغ‌های فرانسوی قابل مشاهده است. هندسه خالص و منظم، فرم‌های هندسی درختان و گونه‌های گیاهی و نقش پر اهمیت آب در منظره‌سازی همه از جنبه‌های مشترک باغسازی فرانسوی با طراحی‌های پروو است. علاوه بر این، او به عنوان یک معمار منظر از زمینه تاریخی، طبیعی و فرهنگی سایت غافل نمی‌شود و ایده اصلی او در طرح قرار می‌گیرد. هنگامی که معمار منظری همچون پروو با این رویکرد تاریخی به احیای باغ تاریخی می‌پردازد، قابل تأمل است.

فرضیه

در باغ‌های تاریخی حفظ و تداوم نمادها و نشانه‌های فرهنگی و تاریخی در کنار حفاظت کالبدی، راهبردی اساسی در احیای منظر فرهنگی آنها است.

منظر فرهنگی و احیای باغ‌های تاریخی

حفاظت و نگهداری آثار تاریخی - فرهنگی گذشته به عنوان خاطره جمعی از آغاز قرن ۱۹ میلادی، مورد توجه قرار گرفت و احیا و حفاظت از آنها در بسیاری از کشورهای اروپایی اهمیت بسزایی یافت. در اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم (۱۹۰۲-۱۸۴۱) طراحان باغ فرانسوی، هنری داچن (Henri Duchene) و آشیل داچن (Achille Duchene) تحلیل سیستماتیک باغ‌ها را انجام دادند. هدف آنها ارتقای احیای باغ‌ها با توجه به فرهنگ تاریخی آنها، در کنار بازسازی صوری گذشته بود. به طور مثال در احیای قصر بلنهم (Blenheim Palace)، آنها به بازسازی سبکی در اجزا و کلیت موجود باغ نپرداختند، بلکه تلاش آنان برای زنده کردن جوهره دوره‌های تاریخی گذشته دیده می‌شود (Vercelloni, 2011). در نیمه دوم قرن بیستم احیا و بازسازی باغ‌های با ارزش مورد توجه قرار گرفت و آموزش در زمینه احیا و بازسازی باغ‌های تاریخی به عنوان یکی از گرایش‌های معماری منظر در دانشگاه‌های معتبر اروپایی و آمریکایی برنامه‌ریزی شد (Conan, 1985).

در تعریف مشترک کنوانسیون میراث جهانی و یونسکو در ۲۰۰۶ میلادی، منظر فرهنگی سرزمین یا ناحیه‌ای است که تعامل انسان و طبیعت را به نمایش می‌گذارد. این مناظر، نشان‌دهنده تکامل اجتماع بشری و سکونتگاه‌های آنان در طول زمان هستند. تکاملی که تحت تأثیر تغییر و تحولات مداوم طبیعی و همچنین نیروهای متوالی اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی (درونی و بیرونی) قرار می‌گیرد. در حقیقت، منظر فرهنگی در گستره‌ای از زمان و مکان شکل می‌گیرد و تداوم می‌یابد (بهبهانی، ۱۳۸۹: ۱۰۹). منظر فرهنگی به عنوان یک ناحیه جغرافیایی، با پتانسیل‌های فرهنگی و طبیعی است که رویدادها، فعالیت‌ها، اشخاص و حتی دیگر ارزش‌های فرهنگی و زیبایی‌شناسی را نیز دربرمی‌گیرد (Birnbauer, 1999). پیتر فولر (Peter Fowler) نیز منظر فرهنگی را حاصل تعامل انسان با محیط زیست پیرامونش می‌داند. در این میان باغ‌های تاریخی بخشی از منظر فرهنگی هستند که در نتیجه همپوشانی و تعامل میان فرهنگ و طبیعت پدید می‌آیند. در مداخله و احیای باغ‌های تاریخی، حفاظت از میراث فرهنگی و طبیعی باید به صورت هم‌زمان و در کنار یکدیگر مورد توجه قرار گیرد. از آنجا که منظر پدیده‌ای شکل گرفته از لایه‌های مختلف تاریخی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، طبیعی و ... است، لذا در احیای آن تنها توجه به ویژگی‌های بصری و کالبدی سبب از بین رفتن ارزش‌های فرهنگی می‌شود. رویکرد جهانی احیای منظر تنها مطالعه اکولوژیکی محیط طبیعی و حفاظت و نگهداری از عناصر طبیعی را کافی نمی‌داند و توجه به هر دو جنبه عینی و ذهنی منظر را اصل قرار می‌دهد و معتقد است از یک سو احیای بستر اکولوژیکی و زیست‌بوم منطقه موجب سلامت، زیبایی و پایداری منظر است و از سوی دیگر، احیای نمادها و نشانه‌های فرهنگی و تاریخی سبب تداوم تاریخی ارزش‌های فرهنگی یک سرزمین و حفظ هویت منظر آن می‌شود. احیای باغ در واقع تفسیر مجددی از یک رویکرد سنتی به طبیعت است که در هر زمینه، مخاطب خاص خود را دارد.

نگاهی به منشور فلورانس در احیای باغ‌های تاریخی

منشور فلورانس^۲ منظر سایت‌های تاریخی را برگرفته از یک حادثه تاریخی، یک فعالیت بیادماندنی، یک اسطوره، یک صحنه نبرد و مانند این‌ها می‌داند. این منشور، باغ‌های تاریخی را به عنوان مصداقی از این سایت‌های تاریخی که برای عموم مردم دارای مفهوم هنری و تاریخی هستند، به عنوان یادبودهای تاریخی معرفی می‌کند و از آنجایی که گیاه را عنصر اصلی باغ در نظر می‌گیرد و این باغ‌ها دائما در حال تغییر و تحول‌اند، آنها را یادبودهای تاریخی زنده و دارای حیات (living monuments) می‌نامد. این منشور در احیای باغ‌های تاریخی توجه به تمام ویژگی‌های طبیعی و فرهنگی را مهم می‌داند و تمام مراحل متوالی

تکامل باغ را مورد توجه قرار می‌دهد. اصولاً نباید برای هیچ دوره‌ای نسبت به سایر دوره‌ها اولویت قائل شد، مگر در موارد استثنایی که درجه زوال یا تخریب قسمت‌های معین باغ به حدی باشد که تصمیم به بازسازی آن با استفاده از نشانه‌های باقیمانده یا یک مدرک مستند و موثق گرفته شود. این کار بازسازی را در موارد استثنایی تر می‌توان در آن قسمت‌هایی از باغ انجام داد که کمترین فاصله را با ساختمان موجود در آن دارند. هدف از این کار نمایان ساختن اهمیتی است که این قسمت‌ها در نقشه دارند. (Icomos-IFLA 1982) این منشور، باغ را عنصری جدانشدنی از محیط پیرامونش خواه شهری یا روستایی، دست‌ساز یا طبیعی می‌داند. در عین حال مایکل کنن (Michel Conan) تعریف ارائه شده در مورد باغ‌های تاریخی در منشور فلورانس (آثار تاریخی زنده و دارای حیات) را نادرست می‌داند، زیرا دلالت بر این دارد که زندگی در طبیعت صورت مادی پیدا می‌کند و این ما را از ادراک باغ به عنوان تحولات فرهنگی و مکانی برای تجدید پیوند فرهنگی انسان با طبیعت بازمی‌دارد (conan, 2009: 53). «مایکل کنن» از بررسی و تحلیل چند نمونه احیای باغ در ژاپن و چین که قابل تعمیم به هر زمینه دیگر است، این گونه نتیجه می‌گیرد که احیای باغ نه تنها به تداوم مواد و مصالح با گذشته بستگی ندارد، بلکه به تداوم نمادهای فرهنگی قوی و آرمان‌های مردم وابسته است (conan, 2009: 73).

با اینکه در نظر گرفتن باغ‌ها تاریخی به عنوان جزئی انکارناپذیر از میراث فرهنگی ملیت‌های مختلف جهان و تدوین اساس نامه کلی برای احیا و حفاظت آنها از نکات مثبت منشور فلورانس است، اما دستورالعمل‌های عملی و کاربردی در آن مطرح نشده است. مایکل کنن، حفاظت از جنبه‌های ناملموس و فرهنگ محلی که با زمینه فیزیکی و کالبدی باغ عجین شده است را در جایی که ردپایی اندک از طرح گذشته بر جا مانده، ممکن و مهم می‌داند. از این می‌توان دریافت که نگهداری و حفاظت از کالبد باغ به معنای تداوم ارزش‌های ناملموس نیست. باغ‌ها به عنوان شاخص‌ترین مصداق منظر، در زمینه‌های مختلف فرهنگی و تاریخی نمودهای متفاوتی یافته‌اند، در نتیجه نمی‌توان به احیای آنها در چهارچوبی محدود و با تبصره‌های مشخص پرداخت. این امر نیازمند رویکردی انعطاف‌پذیر است که معمار منظر با مطالعه منظر فرهنگی و تاریخی سایت و شناخت جنبه‌های مختلف شکل دهنده به منظر باغ در ابعاد مختلف، در کنار توجه به اصول و قواعد احیا و حفاظت به مرمت باغ بپردازد.

ویلارسو، آلن پروو و تجربه‌ای در احیای باغ

باغ آلن پروو ویلارسو که در حال حاضر یکی از باغ‌های برجسته فرانسه بشمار می‌رود، در سایت یک قصر قرون وسطایی قرن یازدهم در شمال غربی پاریس در بخشی از چاوسی (Chaussy) قرار گرفته است. این پارک ۶۳ هکتاری که با دیوارها و بناها احاطه شده در ۱۹۴۱ به عنوان اثر تاریخی فرانسه به ثبت رسید. از ۱۹۸۹ شورای محلی ایل دو فرانس (Il-de-france) تصمیم به حفاظت و باززنده‌سازی پارک ویلارسو گرفت. از سال ۱۹۹۴ تا ۱۹۹۹ باغ تحت هدایت آژانس فضای سبز ایل دو فرانس و با همکاری آلن پروو احیا شد و امروزه محل برگزاری رویدادهای فرهنگی، کنسرت‌ها و ... است. مهم‌ترین ویژگی سایت^۳ تنوع معمارانه‌ایی است که در نتیجه تغییر و گذشت زمان از قرون وسطی تا کنون بر چهره سایت نشسته است. این تغییرات مختلف و متنوع در باغ و همچنین تاریخ بلند آن، این سایت را به نمونه چالش‌برانگیزی در احیای باغ و منظر فرهنگی مبدل ساخته است. اقدامات مهم انجام شده در طرح احیای این باغ-قلعه شامل بازسازی عمارت، بازسازی قصر بالایی، احیای ساختار هیدرولیکی آب، احیای تالاب و دریاچه و استحکام بخشی به لبه آب، ساخت منبع آب و ایجاد دسترسی جدید به پارک و کاشت ۴۴۱ درخت است.

رویکرد آلن پروو در احیای باغ-قلعه ویلارسو، توجه به زمینه تاریخی و ویژگی‌های باغ‌های فرانسوی است که در قالب هندسه خالص و مینیمال او بیان شده است. باغ، مکانی پویاست که با گذشت زمان تحول پیدا می‌کند و لایه‌های مختلفی به آن اضافه می‌شود که برخی ویژگی‌های موجود را به سادگی تغییر می‌دهد یا از میان برمی‌دارد. آلن پروو به عنوان معمار منظر در رویکرد مرمتی خود احترام به لایه‌های تاریخی و ویژگی‌های فرهنگی را مورد توجه قرار داده، در حالی که به تقلید کالبدی نیز نپرداخته است. در واقع می‌توان طرح احیای باغ را همپوشانی ویژگی‌های تاریخی و فرهنگی سایت با ویژگی‌های منحصر به فرد کارهای پروو دانست. در احیای باغ هر عنصر بر جای مانده از دوره‌های قبل حفظ و تقویت شده و معمار منظر به عنوان یک مرمتگر تمام دوره‌های تاریخی را در کنار هم می‌بیند و هیچ کدام را بر دیگری ارجح نمی‌شمارد. آب به عنوان یکی از ویژگی‌های کلیدی باغسازی فرانسه، اغلب به صورت استخرهای گرد یا مستطیلی شکل حضور پیدا می‌کند. مهمترین اقدام پروو که نشان کالبدی از توجه او به زمینه تاریخی پروژه است احیا و باززنده‌سازی

عنصر طبیعی-تاریخی باغ، استخر آب می‌باشد که از قرن شانزدهم ایجاد شده بود. در طرح پروو آب در زمینه باغ به عنوان عنصر اصلی خودنمایی می‌کند، تا آنجا که می‌توان آن را باغ-آب «ویلارسو» نامید. انعکاس قلعه و محیط اطراف در آب، بر تقارن که از دیگر ویژگی‌های باغسازی فرانسوی است، می‌افزاید (تصاویر ۱ و ۲).

تراس‌های پهن، جایی که منظره باغ و تقارن و هندسه حاکم بر آن به خوبی به دیده می‌آید، تقریباً همیشه به عنوان جزئی از ساختار فضایی باغ‌های تاریخی فرانسه حضور دارد. دید و منظر مشرف بر سایت از ورودی عمارت قلعه بالایی، با حفظ و احیای تراس‌بندی سایت که از نیمه قرن هجدهم با ساخت قلعه بالایی بوجود آمده بود، امکان‌پذیر شده است. در باززنده‌سازی پارک، سازمان فضایی قرون وسطی و شکل زمین به شکل تاریخی خود حفظ شده‌است. سطوح وسیع آب و چمن، بستر پارک را شکل داده و به کلیت طرح، وحدت بصری بخشیده است.

پوشش گیاهی و طرح کاشت در تداوم سنت باغسازی فرانسه و سازگار با هویت تاریخی سایت بکار گرفته شده است. دو ردیف از درختان هرس شده در دو طرف مسیر منتهی به قصر، با حفظ اصول کاشت باغ‌های هندسی فرانسه، بر خاطره محورهای نامحدود دید در باغسازی فرانسه تأکید می‌کند. در متن باغ، گونه‌های گیاهی کوتاه بکاررفته‌اند تا بر فراخی و وسعت باغ بیفزایند (تصویر ۳). آلن پروو پارتر (Parterres) باغ‌های فرانسوی را با چهره‌های مدرن در قالب خطوط و هندسه منظم خود بر بستر آب گسترانیده است، این نه به معنای تقلید کالبدی بی‌مفهوم بلکه نشان از توجه معمار به زمینه تاریخی، در احیای باغ است (تصاویر ۴ تا ۶). مرز میان باغ با محیط اطراف را درختانی شکل داده که هرس نشده و به حالت طبیعی رها شده‌اند.

از ویژگی‌های مهم در پروژه احیا و باززنده سازی این باغ، از طرفی حفظ و نگهداری عناصر تاریخی سایت که با گذشت زمان شکل گرفته بودند و از طرف دیگر انطباق آنها با نیازها و زندگی معاصر است. رویدادهای خاص از جمله مراسم فرهنگی و برگزاری کنسرت به عنوان اقدامی مؤثر در حفاظت و باززنده‌سازی باغ ویلارسو مورد توجه قرار گرفته است (تصویر ۷). جریان بخشیدن دوباره به زندگی و فعالیت، علاوه بر احیای محیطی و طبیعی سایت، به تداوم تعامل میان طبیعت درونی انسان با طبیعت اطرافش می‌پردازد (تصویر ۸). استفاده از هندسه خالص و منظم، هرس درختان و گونه‌های گیاهی (غلبه هندسه بر طبیعت) و نقش پراهمیت آب در منظره‌سازی، همه از جنبه‌های مشترک باغسازی فرانسوی با طراحی‌های پروو است که در احیای باغ ویلارسو مورد توجه قرار گرفته‌اند.

نتیجه‌گیری

هدف از احیای یک منظر فرهنگی، حفظ و تداوم ارزش‌های طبیعی و تاریخی است که گویای عقاید و فرهنگ مردم یک سرزمین و نشان‌دهنده تعامل میان انسان و طبیعت در طول تاریخ است. احیا و باززنده‌ساختن منظر فرهنگی و جریان بخشیدن دوباره به زندگی و فعالیت، علاوه بر احیای محیطی و طبیعی سایت، به تداوم تعامل میان طبیعت درونی انسان با طبیعت اطرافش می‌پردازد. احیای باغ در واقع تداوم منظر فرهنگی و تفسیر مجددی از یک رویکرد سنتی به طبیعت است که در هر زمینه مخاطب خاص خود را دارد. در پروژه منظر فرهنگی پارک ویلارسو، حفظ و نگهداری عناصر تاریخی سایت که با گذشت زمان شکل گرفته بودند و انطباق آنها با زندگی معاصر مورد توجه معمار منظر بوده است. در واقع می‌توان طرح احیای باغ را همپوشانی ویژگی‌های تاریخی و فرهنگی سایت با ویژگی‌های منحصر به فرد کارهای پروو دانست. برگزاری رویدادهایی از جمله مراسم فرهنگی و کنسرت نیز در احیای این پارک و حضور آن در زندگی روزمره شهروندان بسیار مؤثر بوده است ■

پی‌نوشت

۱. خانه با شکوه تاریخی متعلق به قرن هجدهم انگلستان و پارک آن از قرن نوزدهم برج مانده است که در سال ۱۹۸۷ جزء میراث فرهنگی یونسکو ثبت گردید.
۲. فدراسیون بین‌المللی معماران منظر (IFLA) و کمیته بین‌المللی انبوه‌سازی و سایت‌های تاریخی (ایکوموس) در ۱۹۸۱ جلسه‌ای در شهر فلورانس به منظور تدوین منشور بین‌المللی در مورد احیای باغ‌های تاریخی تشکیل دادند.
۳. این سایت با تاریخی بیش از هشت قرن، از قرن دوازدهم و سیزدهم میلادی به عنوان خط دفاعی فرانسه بوده است، در قرن شانزدهم میلادی ماهیت دفاعی آن به بنایی با روح و حال و هوای رنسانس تغییر کرد و استخرها و باغ‌ها در آن ایجاد شدند. در سال ۱۸۰۹ تا ۱۹۶۲ فضایی بنام نارنجستان به باغ اضافه شد.

فهرست منابع

- بهبهانی، هما و دیگران. (۱۳۸۹). شناسایی نقش ساختارهای طبیعی در شکل‌گیری منظر فرهنگی سکونتگاه باستانی تخت سلیمان با استفاده از فناوری نوین دور سنجی. مجله محیط‌شناسی، (۵۴): ۱۲۰-۱۰۹.

تصویر ۳ : درختان بلند و هرس شده در دو طرف مسیر حرکت و در متن باغ گیاهان کوتاه در تداوم سنت باغسازی فرانسه بکار رفته‌اند. مأخذ : www.iledefrance.fr.

تصویر ۳

Pic 3

Pic3: Tall trees in both side of paths and planted shrub in the middle of garden are used in continuity with french historical gardens. Villarsceaux Domain. Paris. Source: www.iledefrance.fr.

تصاویر ۴ و ۵ : پارتر (Parterres) باغ‌های فرانسوی در چهره‌ای مدرن در قالب خطوط و هندسه منظم آلن پروو ایجاد شده‌اند. مأخذ : Racine, 2004.

Pics 4 & 5: The parterres of French gardens are used with a modern expression in a regular and geometric form. Villarsceaux Domain. Paris. Source: Racine, 2004.

تصویر ۵

Pic 5

آب در طرح پروو در زمینه باغ به عنوان عنصر اصلی خود نمایی می‌کند، تا آنجا که می‌توان باغ ویلارسو را باغ - آب نامید. استفاده از هندسه خالص و منظم، هرس درختان و گونه‌های گیاهی (غلبه هندسه بر طبیعت) و نقش پراهمیت آب در منظره‌سازی، همه از جنبه‌های مشترک باغسازی فرانسوی با طراحی‌های پروو است که در احیای باغ ویلارسو به روشنی دیده می‌شود.

ژوئیه گاه علوم انسان و مطالعات
رتال جامع علوم انسان

تصویر ۴

Pic 4

تصویر ۷

Pic 7

تصویر ۸

Pic 8

The Cultural landscape Continuity Reconstruction and Revitalization of a Historic Garden

Alain Provost and the reconstruction of the castle gardens of Villarceaux

Moloud Shahsavari, M.A in Landscape Architecture, University of Tehran, Tehran, Iran.
moloud.shahsavari@yahoo.com

Abstract: Benefiting from a rich background of gardening, French sites have been allocated to considerable historic gardens known as the greatest human cultural heritage. There have been diverse approaches and theories about encountering these historical sites in the past 100 years. As a result multiple similar and contrary theories including the least reclamation to the most reconstruction have been discussed technically. Among the mentioned theories, cultural landscape and preservation of historical garden have been the most negotiated preservation and socio-cultural heritage and site restoration theories in the past decades. ICOMOS, the international council on monuments and sites, had held three congresses of Venice Charter (1966), Burra Charter (1981) and Florence Charter (1982) about the conversation of monuments and sites. The Florence Charter focuses mainly on the historic gardens and considers them as historic memories and gives great importance to its natural and cultural characteristics.

Historic gardens are a part of cultural landscape which are resulted out of the mutual relations and interactions between culture and nature. Taking the landscape semantic aspects into consideration is more important than the physical features in restoration of such gardens. Therefore, maintaining and preserving the physics of a garden are not effective in continuity of garden values and will lead to loss of these cultural values.

Gardens, as a foremost example of landscape which have been showcased in diverse historic and cultural aspects, have natural and ecological layers as well as valuable historic and cultural layers; As a result, their reclamation cannot be fulfilled in a confined and limited framework. It requires a flexible approach to provide the landscape designer with recognition of the cultural and historic landscape of the site in order to restore the garden based on the reclamation and preservation principles. Preservation and continuity of natural and historic values that reveal the culture and beliefs of the people in a region and demonstrate the interaction between human and nature throughout history are the main objectives in reclamation of a cultural landscape. The revival and reclamation of a cultural landscape and bringing it back to life and existence will eventually lead to

environmental and natural reclamation as well as continuity of human and the surrounding nature interaction.

Alain Provost's approach in the cultural landscape project of Villarceaux Park was taking into consideration the historic background and the specific qualities and characteristics of French gardens and embodying them in minimal and abstract shapes. In this project preservation of historic elements of the site has been the main interests of the landscape architect that have been formed over time and adapted to the modern life. Holding public and cultural events such as concerts in the park has been very effective to its reclamation and its presence in the daily lives of citizens. This paper tries to discuss Alain Provost's approaches to historic gardens and their reclamation through introducing and analyzing the Villarceaux Park.

Reference list

- Birnbaum, A. Ch. (1999). *Protecting Cultural Landscapes*. USA: National park service.
- Conan, M. & Brossard, S. (1985). *Pre-inventaire des jardins remarquable*, France: patrimoine du minister de la culture.
- Fowler, P. (2001). *Cultural Landscape: dreadful phrase, great concept*.
- ICOMOS – IFLA. (1982). *Preservation of Historic gardens*, the Florence Charter.
- Irani Behbahani, H., Bahrami, B., Agha Ebrahimi Samani, F., Saatian, R. (summer 2010). *Identifying the Role of Natural Features in Forming Ancient Settlement of Takht-e Soleyman by Using Satellite Images*. Journal of Environmental Studies 54: 109-120.
- Racine, M. (2004). *Allain Provost: Invented Landscapes*. Belgium: StichtingKunstboek.
- Ruggles, D.F. & Silverman, H. (2009). *Intangible Heritage Embodied*. Chapter 4: gardens and landscape: at the hinge of tangible and intangible heritage. London: Springer press.
- Vercelloni, M. & Vercelloni, V. (2011). *Inventing the Garden*. USA: Getty Publications.

تصویر ۶

Pic 6

تصویر ۶ : پلان قسمت مرکزی باغ ویلارسو. مأخذ : Racine, 2004

Pic6: The plan of the central area of the park. Source: Racine, 2004.

تصویر ۷ : برگزاری رویدادهایی مانند مراسم فرهنگی و کنسرت عاملی مؤثر در احیای این پارک و حضور آن در زندگی روزمره شهروندان است. مأخذ : www.discoverparis.net

Pic7: Holding cultural events and concerts has been an important factor in restoration of the park. Villarceaux Domain. Paris. Source: www.discoverparis.net.

تصویر ۸ : احیای یک منظر فرهنگی و جریان بخشیدن دوباره به زندگی و فعالیت موجب تداوم تعامل میان طبیعت درونی انسان با طبیعت اطرافش می‌شود. مأخذ : www.valdoise.fr

Pic8: The restoration and recreation of this cultural landscape has lead to profound interaction of human and nature. Villarceaux Domain. Paris. Source: www.valdoise.fr.